

Tanácsülés Sándorfalván Sok hűhó a Kiszínházban

A sándorfalvi nagyközségi közös tanács tegnap, szerdán délután ülésezett. A testület megvitatta és elfogadta a múlt évi költségvetést és fejlesztési alap felhasználásáról szóló beszámolót. A tanács megállapította, hogy intézményei jól gazdálkodtak, ütemszerűen és rendeltetésnek megfelelően használták fel a közösségi feladatok teljesítésére előirányzott pénzeszközöket. A tanácsi gazdálkodásban nem voltak gondok, biztosították az alapellátást, sőt a kulturális területen „szintjavításra” is sor kerülhetett. Az óvodához, iskolához, bölcsődéhez új berendezéseket tudtak vásárolni. Egyébként tavaly is gondot okozott az óvodák tülsúfolttsága. Sándorfalván a kihasználtság több mint 120 százalékos, Dócon, a társközségben viszont nem éri el a százszázalékot. A három óvoda 186 helyére 214 gyereket vettek fel. Minden első osztályba jelentkező bulónak biztosították a helyet a gyermekintézményben. Az orvosi ellátás helyzete is jobb lett, a körzeti orvosok mellett két szakrendelés — gyermek és fog — garantálja az egészségügyi közállapotok színvonalának emelkedését.

A fejlesztési alap mérlegének megvitatásánál a tanács tudomásul vette, hogy tavaly jelentősebb beruházást nem terveztek, célszempontok lakás nem épült. Annál jelentősebb a magánlakásépítés, évente átlagosan 50 új otthon készül el. A magánépítkezések előrehaladását gátolja, hogy nincs elegendő állami telék. Az idén ezen a helyzeten mindenképp szeretnék változtatni, erre lehetőség is van, hiszen 2,5 millió forint támogatást kapott Sándorfalva a megyei tanácstól és így hozzákezdnek 17 hektáros terület kisajátításához, fel-

parcellázásához. Ebben az esztendőben száz családi és társasház építésére alkalmas portát alakítanak ki.

A tanács szakigazgatási szervei felmérték a helyi üzemekben és intézményekben, hogy milyen és építési kedv. Közel száz olyan címlőző jelentkezett, aki egy-két éven belül hozzá szeretne látni házának alapozásához. Foglalkozott a testület az iskola- és óvodaépítéssel, hiszen tavaly jelentős összegeket használtak fel a beruházás előkészítéséhez. A nagyközségben az iskolai hályozat négy tanteremmel és négy műhelyteremmel bővül, és a kivitelező, a hőmérséklet-szabályozó építészeti vállalat, a CSOMIEP már az idén 6 millió forintot használ fel. A beruházás 12 millió forintba kerül és a helybeliek azt szeretnék, ha 1984 szeptemberében az új termeket a diákok birtokukba vehetnék. A helyi költségvetési üzem építi az új óvodát, amelynek értéke 8 millió forint lesz, s a gyermekintézmény megvalósításában a helybeliek tár-

sadalmi munkával is közreműködnek. Májusban kezdik az alapozást, és az iskolához hasonlóan, jövő szeptemberben tervezik az avatást. Foglalkozott a tanács a gázvezeték-hálózat kiépítésének helyzetével is. Az előkészületek már megkezdődtek, erre a nagyközséget érintő „megmozdulásra”.

Sajnálatos állapotot állapított meg a testület, hogy a társadalmi munka-terjesztésben Sándorfalva elmarad a járás többi nagyközségeitől, ugyanis az egy főre jutó közös összefogás értéke tavaly 853 forint volt. A mérsékeltbb eredményt nem a lakosság áldozatkészségének hiánya, vagy a kedvetlenség okozta, hanem a visszafogott gazdálkodás. Kommunális fejlesztésekre nem volt pénz, a tanács tartalékolta az összegeket az idej nagyobb beruházásokra és így nem is tudták mozgóztatni a sándorfalviakat a jelentősebb feladatok megvalósítására. Az idén már más a helyzet, többek között az óvodaépítésénél várják a lakosság segítségét.

A megyei NEB ülése

Tegnap, szerdán délelőtt megtartott ülésükön két, most lezárult népi ellenőri vizsgálat tapasztalatairól tájékoztatták a megyei NEB-tagjai.

Hogyan hajtották végre a központi bérpolitikai intézkedéseket a pedagógusok körében? (A vizsgálat tapasztalatait összefoglaló jelentésnek a szegedi pedagógusokra vonatkozó megállapításairól lapunk tegnapi számában közöltünk cikket.)

A tegnapi megvitatott mássik vizsgálati összesség a nem rubeliszámolású import kiváltására hozott intézkedéseket, s azok végrehajtását elemezte. Tizenegy,

Csongrád megyében tevékenykedő gépipari, vegyipari, könnyűipari és energia-kitermelő vállalatnál, illetve gyárban jártak a népi ellenőrök, azzal a céllal, hogy a gyakorlati megoldások, hátráltató tényezők felkutatásával, összegezésével a politikai és gazdasági irányító testületek tájékoztatását segítsék elő, s a tapasztalatok széles körű elterjesztésével csökkenthetők legyenek a főkés importból származó anyagok, alkatrészek miatti kiadások.

A két napirend vitájában részt vettek a megyei pártbizottság, a megyei tanács és a KNEB illetékes osztályainak képviselői is.

Elveszett illúziók

Szines magyar film. Honoré de Balzac azonos című regényének második része (Egy vidéki nagyság Párizsban) alapján írta: Gazdag Gyula, Györfy Miklós és Spiró György. Fényképezte: ifj. Jancsó Miklós. Zene: Mártha István. Rendezte: Gazdag Gyula. Főbb szereplők: Máté Gábor, Udvaros Dorottya, Robert East, Boguslaw Linda, Margittai Agi.

Lukács György Balzac *Elveszett illúziók* című művét a kiábrándulás regényének nevezi. Hozzáteve egyebek között, hogy tragikomikus hőskötemény ez a szellem kapitalizálódásáról. Nos, amit az eredeti műből *Gazdag Gyula* alkotótársával együtt létrehoz, parafrázis: a Balzac-főhős Lucien Rubempré megjelenik az 1956 utáni legfontosabb esztendő, 1968 Budapestjén, hogy megmérkőzzék a városal — mindazzal, amit a film készítői szerint e kor „pötbalzacai” ábrázolásával társadalomkritikában fölmutatni lehet.

A parafrázis persze nem új dolog, még a hétköznapi fantáziától sem áll távol: képzeljük csak el, hogy mondjuk *Razskolnyikov* jelenik meg ma Budapesten, esetleg a változatosság kedvéért *Rezeda Kázmér* a mai Rómában — s már lehet is szemlélni, mi történik vele, az adott ország és szociális közege vizsgálándó. Tudom, e két példa kissé profán, de a korszerűsített-megmagyaráított *Elveszett illúziók* látán sajnos, ilyesmire kell gondolni. Régi igazság

ugyanis, s egyben alapvető esztétikai tétel, hogy minden irodalmi mű csak ott, úgy és akkor hat, csak oly módon lehet igaz és igazán, ahol, amikor és ahogyan írva vagy. Játsszogatni persze lehet. Ráadásul Lucien Rubempré történeténél kevés tünik alkalmasabbnak aktualizálásra, olyan párhuzamokat keresve, melyek a klasszikus kapitalizmus 19. századi Párizsa és a reformálandó szocializmus hajnalánál 20. századi Budapestje között fölfedezhető lenne.

A feltételes mód sanda hangsúlya, fájdalom, indokolt. Mert ahogyan *Gazdag Gyula* a hatvanas évek végi Magyarországon fővárosának szellemi légkörét Sárdi László-Rubempré történetén keresztül látni akarja, az nemigen több erőltetett és a hitelességet tekintve legalábbis kétséges kísérlet. Lehetne sorolni: az újságíróvilág, a kiadók, szerkesztőségek, továbbá a színházak és egyéb kulturális műhelyek csak szigorúan a felszínen és legföljebb a kívülállóknak kellően nem informált tömegei előtt olyan, amilyenek ezáltal ábrázolattal. (Mármost most — ám, hogy 15 éve sem ilyen volt, azt szavahihető tanúktól tudom.) A szerkesztőségbe bekerült újdonság, legyen mögötte akár az atyáuristen is, fölöttébb ritkán ír azonnal kritikát, ehelyett úgy gyártja a tudósításokat és a „minuszos” híreket, mint a kisangyal. Más: ennyi közös bu-

li így nincs. Se Pesten, se máshol. A főszerkesztő és a nagy kulturális hatalmasságok ritkán mulatnak együtt házbulikon a többiekkel, ahol ráadásul még a feltörekvő tehetségek első kritikáját is körmöl, igényes nő pillantások keresztütlében. (Mert a színésznők ugyebár természetesen első látásra beleszeretnek az enyhén szólva kezdő kritikusbba, hogyne.) És még bőven lehetne folytatni a sort... Sok motivációhiány, mesterkelttség, zavarbaejtően rossz befejezés, ennyit lehetne még hozzátenni. Hiába talán legkiválóbb fiatal színészünk, Máté Gábor a főszereplő, hiába kiváló társa Udvaros Dorottya, ifj. Jancsó Miklós képei bármilyen atmoszférateremtők; a film félresikerültnek minősíthető. Még akkor is, ha Sárdi László egyik álneve Rubemprére rimelve Rubányi, s ha a kiábrándulásra, a szellem kapitalizálódására ma is akadnak példák jócskán. Csak éppen — műalkotásról lévén szó — ez nem mentse.

Domonkos László

Rendőrségi közlemény

Április 12-én a Budapest I. kerület, Bérc utca 2. szám alatti lakásán holtan találtak Bobletek György 80 éves nyugdíjas építésmérnököt. Az elhalton talált sérülések-ből megállapítható volt, hogy bűncselekmény áldozata lett. A rendőrség széles körű nyomozás során elfog-

Azt a bizonyos sok hűhót nem éppen semmiért csapják. Hanem a szerelemért magáért. Hisz mi másról is dalolna *Shakespeare* megint, természetrajzról a szerelemnek, mely kifogyhatatlan mint a tenger. Családfaktatóknak válnék becsületére eligazodni abban a labirintusban, unokahúgok és nagybácsik, törvényes testvérek és törvénytelenek, a le- és fölmenő rokonság televényében, ahol valósággal lubickolnak szerzőnk ez idő tájt keletkezett vígjátékainak hősei. Olvasatban sem könnyű előbogarzni, ki kinek a kicsodája. S aztán jönnek az álarcosbálak, öltözőkcserek, fiú lánynak címázza magát és fordítva, majd előcsúsznak a szolgák, locsognak fecsegnek, helyzeteket és üzeneteket cserélnek, értenek félre akarva-akaratlan, megbízásokat teljesítenek vagy önszorgalomból nyomoznak, szerelmi zálogtárgyakat lonnak vagy találnak, s mindeme sok hűhó, ösznépi hejaj arra kell, arra jó csupán, hogy Cupido nyilait célba jussanak. Tánclepések az oltárhoz.

Ármány? Az is kerül itt kerem, de túl komolyan venni ne tessenek azért. A messinai és alatt reneszánsz emberek életöröme árad, mely elsősor a sanda mészárosok pilláner üzelmeit. A *Sok hűhó semmiért* érzéken boldogságszerető, euforikus mű. *Shakespeare* derűs alkotó korszakának délygümölcs. Claudio szereti Leonato lányát, s a kormányzó ezt természetesnek veszi, ezé ágában sincs akadékoskodni, próbának vetni alá a fiatalokat, ellenkezőleg. Örül neki, s mert a lány sem érez másként, maga vezeti őket a párhoz. Ekkor állja útjukát a rosszündulat, amit viszont a tisztességes életöztön úgy fúj el, mint orkánészlő a gyertyalángot. A másik párnak, Beatricének és Benedeknek kevés magatartásához pedig csipetnyi lelemény is elég, hogy őszintén föltárukozzanak. Hiába „túl okosak” az őszinte valamóshoz, fölülbe súgják, azt föllentik nekik, hogy szeret a másik, s a vélt bizonyosság tudatának pán-célzatában máris oda a hűség. A boldogságérzés reneszánsz mámore, fölszabadultsága sűt át a színpadon, ahol „kacagni való bolond más, mikor szerelmes, még is egyszer aztán kikacagtatja saját magát is, amikor szerelembe esik ő is”. (Ami a darab születésének társadalmi-történelmi körülményeit illeti, érdekes összevetést kínál az operisták minapi premierjével, a *Don Carlos* historikus anyagával. *Shakespeare* tudniillik nem sokkal azután írta e vígjátékát, hogy a Don Carlos történelmi eseményei lejátszódtak, s az angolok immár nyíltan segítették a németalföldi szabadságharcosokat, legyőzték Fülöp Nagy Armadáját. Az összefüggés csöppet sem véletlen. *Shakespeare* a maga társadalmának, az Erzsébet-kornak diadalmas tetteiből fakasztja hitelt teli, sugárzó optimizmusát.)

Ezt a derűt árasztja *Körössy Sándor* könnyed, lé-

Hernádi Oszkár felvétele

Álarcosbál, Körössy Sándor színpadképében

gies színpada a Kiszínházban. Az efféle előadásokon már-már kötelező stilizáció, ivvázás hátsó járataival, akár *Shakespeare* néhai színpadának izléses, eszköztelenségében is funkció- és helyzetgazdag adaptálása. Beszó térelválasztóin, függönyének díszítésén a virágornamentika harsogja világát, hogy még a bokrok is szerelemről susognak itt. A nőknél kelleműsük Erzsébet jelmezei, a férfiakon már durvábbak, némelyikén anakronisztikusak, rájuk ragasztva darab és előadás közötti négy évszázad távolságát, hiszen derékig mai öltözékben, cipőben, pantallóban járhatnak. Még János gróf kiszuperált, rojtjafosztott egyenruhája a leginkább karakteres, noha túl komor, sötét: grófunk nem jágói figura még, ezt a piti méregkeverőcskét inkább a vele született irigység hergeli, semmint a vak gyűlölet hajtaná. Ily milióban szervezi a játékot *Sándor János*. Hogy kifinomult belső hallása van *Shakespeare*-hez, kivált a vígjátékaihoz, régi és maradó élményként őrzi e sorok írója elsőprőben lendületes, fölszabadult, gegkeszáz mámore, fölszabadultsága sűt át a színpadon, ahol „kacagni való bolond más, mikor szerelmes, még is egyszer aztán kikacagtatja saját magát is, amikor szerelembe esik ő is”. (Ami a darab születésének társadalmi-történelmi körülményeit illeti, érdekes összevetést kínál az operisták minapi premierjével, a *Don Carlos* historikus anyagával. *Shakespeare* tudniillik nem sokkal azután írta e vígjátékát, hogy a Don Carlos történelmi eseményei lejátszódtak, s az angolok immár nyíltan segítették a németalföldi szabadságharcosokat, legyőzték Fülöp Nagy Armadáját. Az összefüggés csöppet sem véletlen. *Shakespeare* a maga társadalmának, az Erzsébet-kornak diadalmas tetteiből fakasztja hitelt teli, sugárzó optimizmusát.)

Ezt a derűt árasztja *Körössy Sándor* könnyed, lé-

A bravúr *Király Levente* Benedekje, ám a kulcsfigura, aki a konfliktusok szelőlőit hozza mozgásba, János gróf. S ahogyan ezt *Kovács Zolt* csinálja, nagyon tesszik.

Király Levente már régen odahagyta operettes gesztusait, a veretes szöveggel fölöltekezve érzékelhetően színészi képességeinek újabb kiteljesedéséhez, stilszerűen szólva, reneszánszához érke-

Összességében? A keddi premier nagyjából hű tükröt mutatja annak az ellentmondásos állapotnak, amelyből rokonszenves erőfeszítéseket tesz a színházi próza egy mielőbbi művészi konszolidáció megteremtésére. Ahol például a szereplők kvalitásain is mérhető a szerepek nagyságrendje, súlya, értéke. Így aztán elmondhatjuk, *Shakespeare* Sok hűhója nem volt éppen semmiért...

Nikolényi István